Το αναρχικό κίνημα στη Χιλή - Ένα “ιδιόμορφο” αναρχικό κίνημα

Κατηγορία: Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία

Γράφτηκε από τον/την Μιχάλης Ανιτσάκης

ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΝΙΤΣΑΚΗΣ*

Οι βασικοί λόγοι που μας κάνουν να ασχοληθούμε με το αναρχικό κίνημα στη Χιλή είναι δύο. Ο πρώτος είναι η ιδιομορφία της χώρας ως προς τη γεωγραφική της μορφή και θέση αλλά και τον ορυκτό της πλούτο και ο δεύτερος η ιδιομορφία του ίδιου του κινήματος, το οποίο, πέρα από τη δυναμική του, παρουσιάζει και διαφορές από τα αντίστοιχα κινήματα της Βραζιλίας και της Αργεντινής, καθώς αυτό της

Χιλής αναπτύσσεται αυτόνομα, χωρίς να στηρίζεται σε ηγέτες οικονομικούς μετανάστες, που βετέφεραν την εμπειρία της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής.

ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΡΧΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΧΙΛΗ

Για να καταλάβουμε πώς γεννήθηκε, στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα, το αναρχικό κίνημα στη Χιλή, πρέπει να περιγράφουμε την ιστορική πραγματικότητα της χώρας εκείνη την περίοδο. Η Χιλή έχει κερδίσει στον βίαιο κατακτητικό «πόλεμο του Ειρηνικού» από το Περού και τη Βολιβία εδάφη πλούσια σε νιτρικά άλατα, ασήμι και χαλκό. Αυτά τα εδάφη προσελκύουν στον βορρά της Χιλής πολλούς εσωτερικούς μετανάστες αλλά και ξένους (μεταξύ αυτών και πολλοί Έλληνες που εγκαθίστανται στην Αντοφαγκάστα), που δεν τα έχουν καταφέρει στις ΗΠΑ.

Η εξόρυξη νιτρικών αλάτων στον βορρά, ασημιού και κάρβουνου στην κεντρική και νότια Χιλή, δημιουργεί μεγάλη εργατική μάζα εργατών ορυχείων. Αντίστοιχα, η ανάγκη για μεταφορά και εξαγωγή των προϊόντων δημιουργεί μια μάζα λιμενεργατών στο Βαλπαραΐσο και στην Αντοφαγκάστα. Αλλά και στο νότιο άκρο της χώρας, στο στενό του Μαγγελάνου, που αποτελεί το μοναδικό πέρασμα από τον Ατλαντικό στον Ειρηνικό ωκεανό (η διώρυγα του Παναμά θα κατασκευαστεί αργότερα), σημαντικό είναι το λιμάνι της Πούντα Αρένας. Η νέα οικονομική πραγματικότητα της Χιλής προσελκύει το ξένο καπιταλιστικό κεφάλαιο, από τη Βρετανία κυρίως, αναδεικνύοντας μια νέα μεγαλοαστική τάξη από τη ντόπια και την ξένη μπουζουαρζία. Μεγάλες αγγλικές και γαλλικές τράπεζες ιδρύονται στο Βαλπαραΐσο.

Η ηγεσία της Χιλής, μεθυσμένη από τη νίκη στον πόλεμο του Ειρηνικού και τα πλούτη που έφεραν τα νέα εδάφη στο μεγάλο κεφάλαιο, αποφασίζει να ξεκαθαρίσει και τον «εσωτερικό εχθρό», τους ιθαγενείς Μαπούτσε. Οι περήφανοι Μαπούτσε του νότου, που δεν υποτάχτηκαν στους ισπανούς καταχτητές, οι οποίοι δεν κατάφεραν ποτέ να περάσουν τον ποταμό Μπίο Μπίο που αποτελεί φυσικό σύνορο της γης τους προς τον βορρά, αντιστέκονται σθεναρά αλλά τελικά υποτάσσονται από την πανίσχυρη πολεμική μηχανή του στρατού της Χιλής. Νέα εδάφη για την εξουσία της Χιλής, που όμως δεν έχει τι να τα κάνει αφού όλοι εν-διαφέρονται για τον βορρά. Στέλνει πρόσκληση σε Γερμανούς και Ελβετούς και τους χαρίζει τη γη των ιθαγενών, οι οποίοι, μη έχοντας πλέον τη γη τους και αρνούμενοι να υπηρετήσουν τους νέους ιδιοκτήτες, μεταναστεύουν στο Σαντιάγο και απασχολούνται κυρίως στην αρτοβιομηχανία.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ 16ΩΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ

Στα ορυχεία η κατάσταση είναι απελπιστική. Οι εργάτες δουλεύουν 16 ώρες και πληρώνονται ελάχιστα. Με τα λίγα αυτά χρήματα πρέπει να πληρώνουν το νοίκι τους στην Εταιρεία και να αγοράζουν από τα μαγαζιά της Εταιρείας σε πανάκριβες τιμές. Για την τήρηση των κανόνων αυτών υπάρχουν οι «Λευκές Φρουρές» των αφεντικών, που τιμωρούν, με βία που φτάνει ώς και τη δολοφονία, τους ανυπάκουους εργάτες.
Στον νότο, εμφανίζονται μεγάλες εκτάσεις γης με ιδιοκτήτες Άγγλους και Γερμανούς. Επίσης, στην περιοχή της Βίνια ντελ Μαρ, δίπλα στο Βαλπαραΐσο, δημιουργούνται τεράστιοι αμπελώνες με γάλλους ιδιοκτήτες. Με τη δημιουργία και του αγροτικού προλεταριάτου μπαίνουν οι βάσεις για να αρχίσει στη Χιλή η πάλη των τάξεων.

Έτσι, δημιουργούνται οι πρώτες συντεχνίες για να υπερασπιστούν τα στοιχειώδη δικαιώματα των εργατών και αγροτών απέναντι στον καπιταλισμό: ψωμί, υγεία και μόρφωση. Οι συντεχνίες αυτές εμφανίζονται αρχικά στα αστικά κέντρα και σιγά-σιγά απλώνονται και στην ύπαιθρο.
Σημαντικό είναι ότι οι συντεχνίες ανέλαβαν από μόνες τους τον ρόλο της επιμόρφωσης των εργατών στην προετοιμασία τους για έναν καλύτερο κόσμο. Στη φάση αυτή εμφανίζονται και οι πρώτες ακτιβιστικές αναρχικές οργανώσεις. Στο κέντρο σπουδών «Rebelion» (Εξέγερση) ξεχωρίζει ο Μάριο Εσπινόσα που εκδίδει το 1898 το περιοδικό El Rebelde. Επίσης, το 1897 δημιουργείται η Ένωση Σοσιαλιστών με πλούσια αναρχική δράση. Παράλληλα, τα επόμενα χρόνια εμφανίζονται και άλλες ομάδες και ένα πλήθος περιοδικών, μερικά εκ των οποίων είναι τα El Acrata, La Campana, La Agitacion, El Alba, La Luz.

Οι συντεχνίες των μπογιατζήδων, των σοβατζήδων, των τσαγκάρηδων, των τυπογράφων, των λιμενεργατών και των εργαζόμενων στο ψωμί γίνονται κάστρα της ελευθεριακής σκέψης. Το 1900 επισκέφτηκε τη Χιλή ο Ιταλός αναρχικός Πιέτρο Γκόρι. Γίνονται συζητήσεις για το διεθνές αναρχικό κίνημα και οι Χιλιάνοι πληροφορούνται για τους αγώνες και τις κατακτήσεις του παγκόσμιου κινήματος.

Μετά την επίσκεψη αυτή, το χιλιάνικο αναρχικό κίνημα περνάει σε μια φάση «άμεσης δράσης», με βασικά αιτήματα την καθιέρωση του οκταώρου και την κατάργηση της υποχρεωτικής στράτευσης και κύριο όπλο την απεργία.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ: Η ΣΦΑΓΗ ΣΤΗ ΣΑΝΤΑ ΜΑΡΙΑ

Αξίζει να σημειώσουμε εδώ τον μαζικό αγώνα κατά της υποχρεωτικής στράτευσης, που έγινε κίνημα το 1900. Η αστική τάξη απαντά με τη βία των όπλων της αστυνομίας, του στρατού και των «Λευκών Φρουρών».

Μερικά παραδείγματα: 1. σε απεργία διάρκειας στο λιμάνι του Βαλπαραΐσο, το 1903, ο στρατός ανοίγει πυρ κατά των απεργών και δολοφονεί 50 εργάτες. 2. Στα πλαίσια της Κόκκινης Εβδομάδας στο Σαντιάγο, το 1905, γίνεται μεγάλη πορεία διαμαρτυρίας ενάντια στις ακριβές τιμές του κρέατος, στην οποία η αστυνομία απαντά με τα όπλα και δολοφονεί 250 διαδηλωτές. 3· Και το πιο θλιβερό απ’ όλα, σε απεργία διάρκειας των εργαζόμενων στα νιτρικά άλατα στον βορρά, οι απεργοί καταλαμβάνουν το σχολείο Σάντα Μαρία, στο Ικίκε. Τους περικυκλώνει ο στρατός και τους γαζώνει με τα πολυβόλα. Ο θλιβερός απολογισμός είναι 3.600 εργάτες νεκροί.

ΜΙΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΦΑΓΗ

«Στο κεντρικό μπαλκόνι ...στέκονταν 30 άνδρες στο άνθος της ηλικίας τους, εντελώς ήρεμοι, κάτω από μια μεγάλη σημαία της Χιλής, που ήταν τριγυρισμένη από σημαίες άλλων χωρών. Ήταν η απεργιακή επιτροπή... Όλα τα μάτια ήταν στραμμένα πάνω τους, καθώς τα πολυβόλα τούς σημάδευαν. Όρθιοι άρχισαν να δέχονται τις ριπές και σωριάστηκαν στο πάτωμα. Η μεγάλη σημαία έπεσε και αυτή και σκέπασε τα κορμιά τους... Ακολούθησε μια στιγμή σιωπής καθώς τα πολυβόλα χαμήλωσαν και στράφηκαν στην αυλή του σχολείου, όπου ήταν μαζεμένο το μεγάλο πλήθος, που άρχισε να τρέχει προς την κεντρική πλατεία... Ακούστηκε ένας θόρυβος σαν κεραυνός όταν ξανάρχισαν τα πολυβόλα. Μετά σταμάτησαν τα πολυβόλα και οι στρατιώτες μπήκαν στο σχολείο από τις πλαϊνές πόρτες παιανίζοντας, ενώ άντρες και γυναίκες έτρεχαν άτακτα προς όλες τις κατευθύνσεις...».

ΑΝΑΔΙΠΛΩΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Μετά τη σφαγή στο Ικίκε, οι μαζικές απεργίες και διαδηλώσεις υποχωρούν μπροστά στη φρικτή κρατική

τρομοκρατία. Παρά τον φόβο όμως, το 1908 δημιουργείται στην Αντοφαγκάστα το κέντρο κοινωνικών σπουδών «Φως και Ζωή», που θα διαδίδει την ελευθεριακή σκέψη ώς το 1917· Στο Βαλπαραΐσο, το 1911, εκδίδεται η La Batalla και το 1918 η La Verba Rocha, δύο περιοδικά που διαδίδουν το αναρχικό πνεύμα και είναι πόλος συσπείρωσης του επαναστατικού πνεύματος στα δύσκολα χρόνια αυτής της δεκαετίας. Παράλληλα, και ενώ ο συνδικαλισμός απαγορεύεται από το κρότος, οι αναρχικοί βρίσκουν άλλους τρόπους να τον υποκαταστήσουν. Το 1914 ιδρύεται η Ένωση των Ενοικιαστών, η οποία, πέρα από την άρνηση πληρωμής του ενοικίου, αγωνίζεται για το δικαίωμα στην υγεία και για καλύτερες συνθήκες ζωής. Με τον τρόπο αυτό το αναρχικό κίνημα γίνεται ο σπόρος για τις καταλήψεις στη Χιλή και τη δημιουργία των πομπλασιόνες (βλ. «αλάνα», τ. 1, «οι Πομπλασιόνες στη Χιλή»). Στο φοιτητικό κίνημα υπάρχουν επίσης αναρχικοί πυρήνες, με κυριότερη την ομάδα «Lux» στην Ιατρική σχολή του Σαντιάγο. Παράλληλα, εμφανίζονται φεμινιστικές ενώσεις που παλεύουν για την απελευθέρωση της γυναίκας και την ισότητα των δύο φύλων.

ΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ

Την περίοδο αυτή ιδρύονται τα μεγάλα εργατικά συνδικάτα της Χιλής. Το 1909, ιδρύεται η Εργατική Ένωση της Χιλής (FOCh) και ακολουθεί η Φοιτητική Ένωση της Χιλής (FECh). Οι αναρχικοί, μετά από έντονες αντιπαραθέσεις με τους κομουνιστές, αποχωρούν από την FOCh και ιδρύουν, το 1912, το Εργατικό Σοσιαλιστικό Κόμμα (POS) και το 1911 την Εργατική Ομοσπονδία του Μαγγαγιάνες (FOM). Το 1913 ιδρύεται η Αντιστασιακή Εργατική Ένωσης της Χιλής (FORCh) με σαφείς ελευθεριακούς προσανατολισμούς. Τέλος, το 1917, σε ένα μεγάλο εργατικό συνέδριο στο Σαντιάγκο, με συμμετοχή αντιπροσώπων από όλη τη χώρα, ιδρύεται το χιλιάνικο τμήμα της οργάνωσης Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου (IWW). Η οργάνωση αυτή εκδίδει στο Σαντιάγκο την Άμεση Δράση, στο Βαλπαραΐσο της Θάλασσα και Γη και στην Τάλκα τον Προλετάριο. Οι μέθοδοι πάλης που υιοθετεί είναι η άμεση δράση, το μποϋκοτάζ, η απεργία και το σαμποτάζ (καταστροφή των μηχανών, όπως οι λουδίτες της Αγγλίας). Συμμετέχει με τους αναρχικούς εκπροσώπους της στο αναρχοσυνδικαλιστικό συνέδριο του 1925 στο Άμστερνταμ, που διοργάνωσε η Αναρχοσυνδικαλιστική Ένωση, η οποία ιδρύθηκε το 1922 στο Βερολίνο. Μέσα στις γραμμές της IWW αναδείχτηκαν οι αναρχικές μορφές του Αντόνιο Τριβόινιο ή Μιλίκο, του τσαγκάρη Χουάν Ντεμάρκι στο Βαλπαραΐσο -ο οποίος μύησε στην πολιτική τον Σαλβαδόρ Αγιέντε- και των φοιτητών Ντομίνγκο Γκομέζ Ρόχας και Χουάν Γκαντούλφο

ΝΕΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ

Το 1913, οι εργαζόμενοι στους σιδηροδρόμους αρνούνται να φωτογραφίζονται από την εργοδοσία και την αστυνομία και ξεκινάνε μια μεγάλη απεργία, που έμεινε στην ιστορία ως η «απεργία των πιθήκων» και η οποία παρέλυσε για μήνες το λιμάνι, το οποίο παραλύει πάλι εξαιτίας της μεγάλης απεργίας του 1917.

Το 1919, μια σειρά δυναμικών απεργιών σε όλη τη χώρα διεκδικεί τις 8 ώρες εργασίας την ημέρα. Την ίδια χρονιά, σε απεργία στα ψυγεία Μπόριες, στο Πουέρτο Νατάλες, η εργοδοσία ανοίγει πυρ κατά των απεργών.

Το 1920, η IWW οργανώνει μεγάλες απεργίες για τη διεκδίκηση του οκταώρου και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής. Την ίδια χρονιά, σε μια άγρια καταστολή του αργεντίνικου εργατικού κινήματος στην Παταγονία, δεξιοί Χιλιανοί καίνε τα γραφεια του FOM στην Πούντα Αρένας, με αποτέλεσμα να βρουν τραγικό θάνατο 306 εργάτες.

Το 1921, στα ορυχεία νιτρικών αλάτων Σαν Γκρεγκόριο, 130 εργαζόμενοι πεθαίνουν σε απεργία πείνας.

Το 1922, ξεσπούν πολύμηνες φοιτητικές απεργίες για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Στους αγώνες αυτούς ξεχωρίζει η μορφή του Μοϊσές Κάσερες.

Το 1925, γίνεται η σφαγή των εργατών στη Λα Κορούνια, νότια του Ικίκε.

ΟΙ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Με τους αγώνες του το κίνημα πέτυχε σημαντικές κατακτήσεις. Καθιερώθηκε το οκτάωρο και η αργία της Κυριακής. Θεωρήθηκε ανθυγιεινή η νυχτερινή βάρδια και καθιερώθηκε η αμοιβή της με 50% επιπλέον του κανονικού μεροκάματου. Η εργοδοσία θεωρήθηκε υπεύθυνη για τα εργατικά ατυχήματα και υποχρεώθηκε να πληρώνει τις αποζημιώσεις που όριζαν τα δικαστήρια. Η σημαντικότερη, όμως, κατάκτηση είναι η απόκτηση της εμπειρίας ότι μόνο η οργάνωση και η πάλη είναι τα κλειδιά για νέες νίκες και μια δικαιότερη κοινωνία.

Να αναφέρουμε, επίσης, ότι το 1914, ο Αντόνιο Ραμόν Ροντρίγκες πυροβολεί τον στρατηγό Σίλβα Ρενάρτ, υπεύθυνο της σφαγής του Ικίκε, χωρίς να καταφέρει να τον σκοτώσει. Επίσης, το 1925, μια ομάδα Χιλιανών αναρχικών, μαζί με τον γνωστό Ισπανό αναρχικό Μπουεναβεντούρα Ντουρρούτι, ληστεύουν το υποκατάστημα της τράπεζας της Χιλής στο Ματαδέρος του Μπουένος Άιρες και διαθέτουν τα χρήματα στα αναρχικά κινήματα της Χιλής και της Ισπανίας.

Το αναρχικό κίνημα της Χιλής υποστήριξε και δύο διεθνιστικές καμπάνιες. Συμμετείχε στην καμπάνια «κάτω τα χέρια από τη ρώσικη επανάσταση», ασκώντας παράλληλα την κριτική του για τις λανθασμένες

επιλογές της, και στην καμπάνια για την απελευθέρωση των Ιταλών αναρχικών Σάκκο και Βαντσέττι, που εκτελέσθηκαν στις ΗΠΑ το 1927.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΛΑΝΤΙΣΛΑΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΒΑΘΟΣ… ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ

Η εξουσία της Χιλής, βλέποντας την ανάπτυξη του αναρχικού κινήματος, αύξησε παράλληλα και την καταστολή εναντίον του. Το 1918 ψηφίζεται νόμος για την απέλαση των μη Χιλιανών αναρχικών, ανεξάρτητα με το αν έχουν μακρόχρονη παραμονή ή ακόμα και αν έχουν γεννηθεί στη χώρα. Οι αρνητές στράτευσης φυλακίζονται και βασανίζονται. Ανάμεσά τους και ο εκδότης της Verba Rocha, Χούλο Ρεμπόσιο.

Ορίζονται αμοιβές για την κατάδοση αναρχικών αγωνιστών. Η αστυνομία μπορεί να κάνει χρήση δυναμίτη στη δίωξη των αναρχικών. Συνέπεια της παραπάνω διάταξης είναι η ανατίναξη των γραφείων της IWW, στο Σαντιάγκο το 1923 και στο Ικίκε το 1924.

Αποκορύφωμα όλων αυτών είναι ο λεγόμενος «πόλεμος του Λαντισλάο». Ο Λαντισλάο Ερρασούρις, υπουργός Πολέμου, κηρύσσει επιστράτευση στον βορρά το 1920, γιατί «βλέπει» κίνδυνο από τη Βολιβία και το Περού. παράλληλα, διαδίδει ότι οι αναρχικοί χρηματοδοτούνται με χρυσό από το Περού. Μέσα στο ψυχρό πολεμικό κλίμα διαλύει την FECh, την IWW και κλείνει τις αναρχικές εκδόσεις Νούνιεν. Εκατοντάδες αναρχικοί φυλακίζονται και βασανίζονται. Ο φοιτητής Ντομίνγκο Γκόμες Ρόχας πεθαίνει από τα βασανιστήρια, ενώ πολλοί αναρχικοί παίρνουν τον δρόμο της εξορίας.
Και το χειρότερο απ’ όλα, είναι η δικτατορία του Ιμπάνιες ντε Κάμπο, το 1927 που βρίσκει το αναρχικό φυλακισμένο και εξόριστο…

ΤΟ ΚΡΑΧ ΤΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Το 1930 η οικονομία της Χιλής, που κλυδωνίζεται ήδη από το κραχ του 1929, δέχεται ένα σημαντικό πλήγμα: Γερμανοί επιστήμονες ανακαλύπτουν τα χημικό λιπάσματα και η Γερμανία τα προωθεί στην αγορά σε πολύ χαμηλότερες τιμές από τα αντίστοιχα φυσικά της Χιλής. Τα ορυχεία λιπασμάτων κλείνουν το ένα μετά το άλλο και οι χιλιάδες εργαζόμενοι με τις οικογένειές τους παίρνουν τον δρόμο της εσωτερικής μετανάστευσης. Προς τον νότο αυτή τη φορά, που οι πόλεις του παρουσιάζουν ήδη φαινόμενα υπερπληθυσμού και ανεργίας.

Την ίδια χρονιά εμφανίζεται στο προσκήνιο μια σημαντική φιγούρα του αναρχικού κινήματος: ο Πέδρο Νολάσκο Αράτια.

Κατά την περίοδο Ι931-34 τα συνδικάτα της CGT διοργανώνουν απεργίες και χτίζουν ένα νέο δυναμικό εργατικό κίνημα. Την περίοδο αυτή ιδρύεται και το συνδικάτο των δασκάλων.

Στις 27 Απρίλη 1934, το γραφεία της Εργατικής Ένωσης της Χιλής (FOCH) στο Σαντιάγκο δέχονται επίθεση από την αστυνομία και τους «λευκούς φρουρούς» των αφεντικών. Εφτά εργάτες και ένα παιδί δολοφονούνται ενώ άλλοι 200 τραυματίζονται σοβαρά. Τον Ιούνιο της ίδιας χρονιάς δολοφονούνται 477 χωρικοί στις περιοχές Άλτο Μπίο-Μπίο, Ρανκίλ και Λονκιμάι (όλες στη χώρα των ιθαγενών Μαπούτσε).
Τον Δεκέμβρη του 1936, μετά από πρωτοβουλία της IWW και της Αντιστασιακής Εργατικής Ένωσης της Χιλής (FORCH), ιδρύεται η Γενική Συνομοσπονδία των Εργατών CGT. Υπενθυμίζουμε μερικές από τις κατακτήσεις της IWW:

i) η εργάσιμη ημέρα των 8 ωρών,
ii) η κυριακάτικη αργία,
iii) η αποζημίωση για εργατικά ατυχήματα,
iv) η αναγνώριση ως συντάξιμων των χρόνων εργασίας,
v) το δικαίωμα στη σύνταξη και
vi) το δικαίωμα να συνταξιοδοτούνται οι εργαζόμενοι μεγάλης ηλικίας.

Την ίδια χρονιά, η Χιλιανή Αναρχική Ομοσπονδία (FACH) στέλνει μερικές διεθνιστικές μπριγάδες στο πλευρό των Ισπανών αναρχικών στον ισπανικό εμφύλιο πόλεμο.

ΝΕΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Στις 28 Γενάρη του 1946, οι αστυνομικές δυνάμεις επιτίθενται με σκυλιά και σφαίρες σε μια μεγάλη εργατική συγκέντρωση, στην πλατεία Μπούλμες του Σαντιάγο. Απολογισμός: οχτώ νεκροί και πολλοί τραυματίες από τα δαγκώματα των σκυλιών.

Έναν χρόνο αργότερα, ανοίγει το στρατόπεδο συγκέντρωσης της Πισόγουα, όπου εκτοπίζονται και βασανίζονται εκατοντάδες αναρχικοί. Το αναρχικό κίνημα συνεχίζει τον αγώνα του σε συνθήκες παρανομίας. Έτσι, ιδρύεται το πολιτιστικό κέντρο «Λουίσα Μίτσελ», που είχε στόχο την επιμόρφωση των εργατριών. Σημαντική φιγούρα του κέντρου, το οποίο είχε σπουδάστριες, ήταν η αναρχική Φλόρα Σανχουέσα Ρ. Το 1953 μετονομάστηκε σε «ελευθεριακό σχολείο Λουίσα Μίτσελ». Λειτούργησε μέχρι το 1957 και απ’ αυτό αποφοίτησαν αρκετές αναρχικές αγωνίστριες.

Το 1950 ο Ερνέστο Μιράντα συνενώνει 12 εργατικές ομοσπονδίες και αρκετά συνδικάτα στο Ενωτικό Εθνικό κίνημα των Εργατών (MUNT). Σκοπός του είναι να ενώσει τα ανεξάρτητα εργατικά συνδικάτα. Ο στόχος αυτός πραγματοποιείται το 1953 με την ίδρυση της Κεντρικής Ένωσης των Εργατών (CUT).

Βασικά ιδρυτικά μέλη, εκτός από τον Μιράντα, ήταν και τρεις αναρχικοί από την CGT: οι Παμόν Ντομίνγκες, Έκτορ Ντουράν και Κέλσο Πομπλέτε.

ΜΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΡΟΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΟΠΑΤΕΡΕΣ

Τον Ιούλιο του 1956, η CUT κηρύσσει γενική απεργία στη Χιλή. Για 48 ώρες παραλύει η χώρα. Ο πρόεδρος Ιμπάνες (σε δεύτερη θητεία, αυτή τη φορά με εκλογική διαδικασία) λέει ότι θα παραιτηθεί και θα παραχωρήσει την εξουσία στην CUT. Φυσικά μπλοφάρει και καλεί τους αριστερούς μαρξιστές ηγέτες της CUT για διαπραγματεύσεις. Για να βγει η χώρα από την κρίση, τους ζητά να διακόψουν την απεργία. Οι κομουνιστές και οι ριζοσπάστες συμφωνούν, οι αναρχικοί, με επικεφαλής τον πρόεδρο της CUT Κλοτάριο Μπλεστ, διαφωνούν και επιμένουν στη συνέχιση της απεργίας, αλλά αποφασίζεται η διακοπή της. Οι εργάτες δεν καταλαβαίνουν γιατί να επιστρέφουν στη δουλειά, μετά από μια δυναμική απεργία που δεν πέτυχε τίποτα.
Το 1957 διοργανώνεται νέα γενική απεργία με τα αιτήματα του 1956, αλλά λόγω της προηγούμενης εμπειρίας δεν έχει απήχηση στους εργαζόμενους.
Πάντως, το 1957, η ένωση διασπάται, καθώς οι αναρχοσυνδικαλιστές αποχωρούν γιατί διαφωνούν στην εκλογική υποστήριξη του FRAP (Ευρύ Λαϊκό Μέτωπο) για τις προεδρικές εκλογές του 1958. Το FRAP ήταν μια συσπείρωση των ριζοσπαστικών δυνάμεων της Αριστερός και η εμπλοκή της CUT στο εκλογικό παιχνίδι θεωρήθηκε προδοσία της ανεξαρτησίας του εργατικού κινήματος.

Ο Μιράντα ονομάζεται «επιφανής γιος» από τον ίδιο τον Φιντέλ Κάστρο και ιδρύει την «Επιτροπή Υπεράσπισης της Κουβανέζικης Επανάστασης». Το 1960, η αναρχική ομοσπονδία FACH ανακοινώνει ότι η κουβανέζικη επανάσταση παντρεύτηκε με τους Ρώσους.

ΑΠΟ ΤΟ MIR ΣΤΗ ΣΦΑΓΗ ΤΟΥ ΠΟΥΕΡΤΟ ΜΟΝΤ

Τον Αύγουστο του 1965, στο Ελευθεριακό Κέντρο, ιδρύεται το Κίνημα της Επαναστατικής Αριστεράς (MIR). Πρώτους του γραμματέας ήταν ο τροτσκιστής Ενρίκε Σεπούλβεδα, αλλά οι αναρχοσυνδικαλιστές Μιράντα και Μπλεστ ήταν στην κεντρική επιτροπή. Αρχικά το MIR προσπάθησε να γίνει ένα δυνατό αναρχοσυνδικαλιστικό κίνημα, αλλά από το 1967 ο Μιγκέλ Ενρίκες και ο Λουτσιάνο Κρους πήραν ηγετικές θέσεις και το εμπότισαν με μαρξιστικές-λενινιστικές αρχές. Οι Μιράντα, Μπλεστ και οι αναρχικοί τους σύντροφοι αποχώρησαν από το MIR.

Το 1968 ιδρύεται η Πρωτοπορία Οργάνωσης του Λαού (VOP) από τους αναρχικούς που αποχώρησαν από το MIR. Το MIR και η VOP ασκούν μεγάλη επιρροή στην εργατική τάξη και το 1969 διοργανώνουν απεργίες στους εργασιακούς χώρους, που υποχρεώνουν τα αφεντικά να δεχτούν τα αιτήματα των εργατών και να υπογράψουν πιο ανθρώπινα συμβόλαια εργασίας. Και οι δύο οργανώσεις ακολουθούν τον ίδιο δρόμο για να καλύψουν τις οικονομικές τους ανάγκες: ληστεύουν τράπεζες.

Τον ίδιο χρόνο, η Επιτροπή Αστέγων του Πουέρτο Μοντ καταλαμβάνει μια έκταση στην πάμπα Ιριγκόγιεν για να χτίσει κατοικίες. Ο υπουγός Πέρες Βούγιοβιτς δίνει εντολή να ανοίξουν πυρ εναντίο τους, με αποτέλεσμα εννιά νεκρούς. Δύο από τα θύματα ήταν έγκυες γυναίκες.

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Το 1970 ο νέος σοσιαλιστής πρόεδρος Σαλβαδόρ Αγιέντε, δίνει αμνηστία στους πολιτικούς κρατούμενους. Η VOP είναι από τους κερδισμένους αυτής της αμνηστίας και ανταποκρίνεται στο κάλεσμα του προέδρου να συνιδρύσει την προσωπική του φρουρά, την GAP (Ομάδα Προσωπικών Φίλων). Τον Μάρτιο του 1971 τα μέλη της VOP στη φρουρά προειδοποιούν τον πρόεδρο για ένα σχέδιο ανατροπής της κυβέρνησης. Ο πιο σημαντικός από τους συνωμότες ήταν ο Πέρες Βούγιοβιτς, σφαγέας του Πουέρτο Μοντ. Ο Αγιέντε δεν έλαβε υπόψη του την προειδοποίηση, αλλά η VOP αποφάσισε να δράσει άμεσα και στις 8 Ιουνίου του 1971 εκτέλεσε τον Βούγιοβιτς. Στην ανακοίνωσή της για την εκτέλεση πρόσθεσε ότι τον καταδίκασε και για την σφαγή στο Πουέρτο Μοντ.

Πάντως, η VOP πλήρωσε πολύ βαρύ τίμημα για την απόφασή της να προστατεύσει τον Αγέντε, όταν αυτός άρχισε να χάνει τον έλεγχο της διακυβέρνησης της χώρας. Τα μέλη της μπήκαν στο στόχαστρο του κράτους αλλά και της άκρας δεξιάς και της άκρας αριστεράς.
Οι αδελφοί Ριβέρα Καλντερόν δολοφονήθηκαν από τη μυστική αστυνομία, ενώ ήταν άοπλοι και κρατούσαν λευκή σημαία. Μια καθαρή περίπτωση εκδίκησης για την εκτέλεση του Βούγιοβιτς.

Το I972 και ενώ η Χιλή της Λαϊκής Ενότητας δοκιμαζόταν από την τεχνητή έλλειψη τροφίμων, που προκάλεσαν οι Βορειοαμερικάνοι εξαγοράζοντας τους οδηγούς φορτηγών και οι πλούσιοι έμποροι τροφίμων, που έκρυβαν τα αγαθά στις αποθήκες τους, οι εργάτες άρχισαν να καταλαμβάνουν εργοστάσια και να τα αυτοδιαχειρίζονται. Οι επιτροπές γειτονιάς παραλάμβαναν τα προϊόντα απευθείας από την παραγωγή χωρίς τη μεσολάβηση των μεσαζόντων. Στις γειτονιές και τα εργοστάσια, με τον ενεργό πόλο του Μετώπου των Επαναστατών Εργατών (FTR), η αυτοδιαχείριση και η αλληλεγγύη είχαν φτάσει στον ψηλότερο δείκτη που είχε ποτέ σημειωθεί στη Χιλή. Όλα αυτά δεν ανησύχησαν μόνο τα αφεντικά αλλά και τον ίδιο τον Αγιέντε, που τοποθέτησε σ’ αυτά τα εργοστάσια «παρατηρητές», οι οποίοι έπαιξαν τον ίδιο ρόλο με τα αφεντικά: έδιναν διαταγές. Την ίδια ώρα, το Κίνημα των Επαναστατών (MCR) προχώρησε σε εκτεταμένες καταλήψεις γης, την οποία διένειμαν στους ακτήμονες αγρότες.

Η πίεση των Βορειοαμερικάνων προ την λαϊκή κυβέρνηση αυξανόταν και στις 27 Ιούνη του 1973 γίνεται απόπειρα πραξικοπήματος που αποτυγχάνει. Ο Αγιέντε δεν καταλαβαίνει ότι αυτό ήταν μια δοκιμή για να δουν τις λαϊκές αντιδράσεις και να διαπιστώσουν αν ο λαός είχε όπλα για να υπερασπιστεί τις κατακτήσεις του. Ο στρατός αρχίζει να ψάχνει για την ύπαρξη όπλων στα αυτοδιαχειριζόμενα εργοστάσια και τις λαϊκές συνοικίες, αλλά οι εργάτες και ο αλός στήνουν οδοφράγματα και εμποδίζουν τις έρευνες.

Το πραγματικό πραξικόπημα, όμως, δεν άργησε να έλθει. Τα τανκς διέσχισαν τους δρόμους του Σαντιάγκο και κύκλωσαν την Μονέδα, το προεδρικό μέγαρο. Ο βομβαρδισμός ήταν καταιγιστικός από στεριά και αέρα και την τραγική κατάληξη την γνωρίζουμε όλοι.

ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΙΝΟΤΣΕΤ

Η Χιλή περνά στο πιο σκοτεινό κεφάλαιο της ιστορίας της. Χιλιάδες αγωνιστές και αγωνίστριες συλλαμβάνονται, βασανίζονται, βιάζονται και δολοφονούνται. Τις πρώτες μέρες γεμίζουν τα στάδια και τα κλειστά γυμναστήρια και όσους επιβιώνουν από αυτά του μεταφέρουν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, που από μια ειρωνική συγκυρία είναι τα εγκαταλειμμένα για 40 χρόνια εργοστάσια φυσικών λιπασμάτων. Το Κατσαμπούκο, η Καλάμα, η Τοκοπίγια, η Πισάγουα, το Κοπιάτο. Αλλά και οι αστυνομικοί σταθμοί της Σερένα και Κιγιότα στο Βαλπαραΐσο, καθώς και η Στρατιωτική Σχολή Μηχανικού και η φρεγάτα Εσμεράλδα.

Στο Σαντιάγκο ι επαναστάτες φυλακίζονται σε κατοικίες που έμειναν στην ιστορία για τα φρικτά βασανιστήρια που εφαρμόζονταν εκεί. Η Βίλα Γκριμάλντι, η Χοσέ Ντομίνγκο Κάνιας, το Τρες Άλαμος, το Κουάτρο Άλαμος, το Λόντρες 38 κ.ά.

Οι δολοφονημένοι στα κολαστήρια χαρακτηρίζονται από το καθεστώς “εξαφανισμένοι” (ντεσαπαρεσίδος) και κάθε αναφορά σε αυτούς επιφέρει νέες συλλήψεις και εξαφανίσεις… Οι δολοφονημένοι είτε θάβονται σε ομαδικούς τάφους είτε ρίχνονται από ελικόπτερο στη θάλασσα.

Φυσικά, από την πρώτη μέρα της δικτατορίας διαλύονται τα πολιτικά κόμματα και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και απαγορεύεται η κυκλοφορία μετά τις οκτώ το βράδυ.

Καταργούνται τμήματα και μαθήματα στα πανεπιστήμια γιατί θεωρούνται επαναστατικά. Όλοι ζουν με τον φόβο της Μυστικής Στρατιωτικής Αστυνομίας, της περιβόητης DINA.

Στους πρώτους μήνες του 1980 αρχίζει η οργάνωση της αντίστασης με σαμποτάζ στην ηλεκτροδότηση. Το 1982 το MIR εκτελεί τον αρχηγό της DINA Ρότζερ Βεργκάρα. Την ίδια χρονιά οι εργάτες κλωστοϋφαντουργίας πραγματοποιούν την πρώτη απεργία στη διάρκεια της χούντας. Παρά την τρομοκρατία, η απεργία διαρκεί αρκετές μέρες και στις 11 Μάη οργανώνεται μια γενική απεργία συμπαράστασης. Οι εργαζόμενοι εγκαταλείπουν στις δύο το μεσημέρι τις δουλειές τους και επιστρέφουν στα σπίτια τους, τα παιδιά δεν πηγαίνουν στο σχολείο, οι δάσκαλοι δεν παραδίδουν μαθήματα, ο λαός δεν αγοράζει τίποτα και τα αυτοκίνητα κινούνται με πολύ μικρή ταχύτητα στους δρόμους.

Το βράδυ σβήνουν τα φώτα και στις οκτώ το πρωί οι κάτοικοι βγαίνουν στους δρόμους χτυπώντας άδειες κατσαρόλες. Η αστυνομία απαντά με ρίψη δακρυγόνων. Στις συγκρούσεις που ακολούθησαν ο απολογισμός ήταν δύο νεκροί, ένας στη συνοικία Λα Βικτόρια και ένας στη Λα Πλάσα. Τα χρόνια 1983-84 οι μαζικές διαμαρτυρίες έγιναν πιο συχνές και οι διαδηλωτές αμύνονταν στις αστυνομικές επιθέσεις με οδοφράγματα, πέτρες και κοκτέιλ μολότοφ.

Στις δραστηριότητες αυτές οι αναρχικοί συμμετείχαν αλλά δεν προπαγάνδιζαν τις ιδέες τους. Όπως και οι

άλλοι επαναστάτες, αντιλαμβάνονταν ότι άμεση προτεραιότητα είχε το χτύπημα της χούντας και ο χρόνος για ιδεολογική πάλη θα έλθει αργότερα.

Το 1984 κυκλοφορεί στην Τάλκα το ελευθεριακό περιοδικό «Η φωνή της φυσικής ζωής» και το 1987 ξαναεμφανίζονται μαύρες σημαίες στο Σαντιάγκο, την Κονσεπσιόν και το Οσόρνο. Ανοίγουν κοινωνικά κέντρα όπως το «Ελ Ντουέντε» (Ο Καλικάντζαρος) στο Σαντιάγκο και το KAL (Αναρχική Κολεκτίβα Απελευθέρωση) στην Κονσεπσιόν. Και τα δύο ανοίγουν με τον παραπλανητικό τίτλο TASYS (εργαστήρι συνδικαλιστικής και κοινωνικής ανάλυσης). Στην Κονσεπσιόν εμφανίζονται και δύο αναρχικά έντυπα: το «Άκρατα» και η «Απελευθέρωση», ενώ στο Σαντιάγκο εκδίδεται το «Αξιόν Ντιρέκτα».
Το 1989, μετά το «όχι» του λαού στο δημοψήφισμα, ο Πινοτσέτ αναγκάζεται να παραδώσει την εξουσία στους πολιτικούς.

ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ

Στα χρόνια μετά τη δικτατορία το αναρχικό κίνημα αναδιοργανώνεται και ψάχνει νέους δρόμους αγωνιστικής δράσης. Το 1990, στο Ελ Ντουέντε, δημιουργείται το Συντονιστικό των Αναρχικών Φοιτητών και στις 2 Γενάρη του 1991, στην Κονσεπιόν, ιδρύεται η Αναρχική Ομοσπονδία των Πόλεων. Παράλληλα, δημιουργούνται στην Κονσεπσιόν η JAM (Νεολαία κατά της Στρατιωτικής Θητείας) και στο Σαντιάγο η COSMO (Οργάνωση Ενάντια στην Υποχρεωτική Στράτευση). Στη συνέχεια, εμφανίζονται και άλλες οργανώσεις, όπως η MALO (Αναρχικό Κίνημα Λουίς Ολέα), η FAI και η «Πολιτιστική Ελευθεριακή Κολεκτίβα Μαλατέστα» στην Κονσεπσιόν, ο «Κόκκινος Αναρχικός» στη Βίγια Αλεμάνα, το Οσόρνο, το Τεμούκο, το Βαλπαραΐσο και το Σαντιάγο. Εμφανίζονται νέα περιοδικά, όπως η «Μαύρη Πανούκλα», ο «Μαύρος Καλικάντζαρος», η «Ελευθεριακή Δράση» και οι «Νέοι Καιροί».
Οι Χιλιάνοι αναρχικοί είχαν σημαντική παρουσία πέρσι στο «κίνημα των πιγκουΐνων», που αναστάτωσε τη χώρα για τρεις μήνες. Κλείνοντας, θα αναφέρουμε μερικές παραδοσιακές δράσεις των αναρχικών στη σημερινή Χιλή.

Μια παραδοσιακή βραδιά των αναρχικών είναι η 10οη Σεπτεμβρίου, παραμονή της θλιβερής επετείου του πραξικοπήματος. Το βράδυ αυτό φτιάχνουν οδοφράγματα στην είσοδο της γειτονιάς Βίλα Φράνσια, δίπλα στον κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό του Σαντιάγο. Οι μπάτσοι παρατάσσονται πάνοπλοι απέναντί τους και, μόλις νυχτώνει, ξεκινάει το πανηγύρι... Οι πέτρες, τα καδρόνια και οι μολότοφ αποκρούουν τα δακρυγόνα και τους πίδακες νερού από τις αύρες. Η μάχη κρατά όλο το βράδυ και το πρωί η συνοικία θυμίζει κανονικό πεδίο μάχης. Το ίδιο συμβαίνει και το βράδυ της 29ης Μαρτίου, προς τιμή των δυο νεαρών αγωνιστών του MIR Ραφαέλ και Βεργκάρα Τολέδο, οι οποίοι, μαζί με την Παουλίνα Αγκίρε, δολοφονήθηκαν στις 29 Μαρτίου του 1985 από αστυνομικούς της χούντας.

Στις 11 του Σεπτέμβρη, γίνεται πορεία προς το νεκροταφείο της Ρεκολέτα, όπου υπάρχει το μνημείο για τα θύματα της Χούντας. Εκεί, οι αστυνομικοί «τη στήνουν» στους αναρχικούς, για να πάρουν την εκδίκησή τους για την προηγούμενη βραδιά στη Βίλα Φράνσια. Στην πορεία αυτή παραβρέθηκα το 2003 και είδα κάτι που δεν μπορεί να εξηγηθεί με τα δικά μας δεδομένα. Για τον λόγο αυτό διαβάστε το προσεκτικά, γιατί όσες φορές το αφηγούμαι ο καθένας στην αρχή το καταλαβαίνει διαφορετικά.

Στο νεκροταφείο οι αστυνομικοί ορμούν να κυκλώσουν τους αναρχικούς. Τότε, ξαφνικά, σπάει τις αλυσίδες της η κομουνιστική νεολαία και μπαίνει ανθρώπινη ασπίδα μπροστά από τους αναρχικούς, για να τους προστατεύσει από τους μπάτσους!

ΓΩΝΙΑ «ΜΑΚΟΥΛ ΚΟΝ ΓΚΡΕΣΙΑ»

Και τώρα μια εικόνα του αναρχικού κινήματος στη σημερινή Χιλή. Στη συνοικία της Νιουνιόα, στο νότιο Σαντιάγο, βρίσκονται και οι εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου της Χιλής, ενός από τα ελάχιστα δημόσια πανεπιστήμια της χώρας. Η πιο σημαντική σχολή του είναι το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Μια σχολή με πλούσια παράδοση σε αγώνες και καταλήψεις και με απόφοιτους που έχουν συνεισφέρει στο κίνημα και τα γράμματα της Χιλής. Βρίσκεται στη διασταύρωση των λεωφόρων Μακούλ και Γκρέσια. Δεν περνάει εβδομάδα ή ακόμη και μέρα που στη γωνία αυτή να μην γίνονται οδομαχίες μεταξύ φοιτητών και αναρχικών, από τη μια μεριά, και των δυνάμεων καταστολής, από την άλλη. Οι πέτρες και οι μολότοφ από τη μια, τα δακρυγόνα και οι αύρες από την άλλη. Ακριβώς απέναντι βρίσκεται ένα χαμπουργκεράδικο της αλυσίδας Μακντόναλντς, το οποίο καταστρέφεται μια με δυο φορές την εβδομάδα. Τον Νοέμβριο του 2003, ο Γιωργάκης ο Παπανδρέου είχε επισκεφτεί τη Χιλή ως υπουργός εξωτερικών. Στο πλαίσιο της επίσκεψής του, πήγε και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, που διαθέτει τμήμα Ελληνικών Σπουδών. Ξαφνικό, άρχισε το συνηθισμένο σκηνικό απ’ έξω και ο δικός μας ρωτούσε απορημένος: «τι συμβαίνει ρε παιδιά;» Μέχρι να καταλάβει τι γίνεται, τον φυγάδευσαν στα γρήγορα από άλλη πόρτα. Στη Χιλή, η φράση «Μακούλ κον Γκρέσια» είναι συνώνυμη με χαβαλέ, επεισόδια ή τζερτζελέ, ανάλογα από ποια σκοπιά το βλέπει ο καθένας. Η φήμη της φράσης έχει ξεπεράσει τα σύνορα της χώρας. Το Φλεβάρη του 2004, στο αεροδρόμιο του Σάο Πάουλο, ο μπάτσος που μου έκανε έλεγχο διαβατηρίου, διαβάζοντας τη χώρα έκδοσής του και γνωρίζοντας ότι πηγαίνω στη Χιλή μου λέει: «Γκρέσια, όπως λέμε δηλαδή Μακούλ κον Γκρέσια!»

Τον περασμένο Οκτώβρη ρώτησα δυο κυρίες από τη Χιλή τι σημαίνει για κείνες η φράση «Μακούλ κον Γκρέσια». Η πρώτη, δεξιών πεποιθήσεων, μου απάντησε: «το απόλυτο χάος!» Η δεύτερη, της παραδοσιακής αριστεράς, μου είπε: «αγώνας, ελπίδα, έρωτας!»

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κλείνω την εξιστόρηση για το αναρχικό κίνημα της Χιλής με μια ακόμη προσωπική εμπειρία. Τον Μάρτη του 2004, κυκλοφορώντας στα όμορφα στενά του Βαλπαραΐσο, βλέπω σε ένα τοίχο γραμμένο στα ελληνικό το σύνθημα «αναρχία». Το φωτογραφίζω, ενώ ένα σκυλί μού γαβγίζει χαρούμενα. Λίγο πιο κάτω, βλέπω στον δρόμο δυο παλιές τηλεοράσεις, που η μια έγραφε «κλείσε την τηλεόραση» και η άλλη «ζήσε τη ζωή». Δεν τις φωτογραφίζω και φεύγοντας από τη Χιλή μετανιώνω που δεν τράβηξα αυτή τη φωτογραφία.
Πέρυσι τη βρήκα σε ένα αναρχικό σάιτ του Βαλπαραΐσο!

**Το κείμενο δημοσιεύτηκε σε συνέχειες στο περιοδικό «Αλάνα», το οποίο δεν κυκλοφορεί πλέον. Αν κάποιος/α γνωρίζει τα τεύχη και το χρόνο έκδοσης ας μας το πει.*

"Los trabajadores de Chile no han sido ni serán aplastados por la tiranía, y si hoy caemos algunos en esta batalla, se levantarán otros, hasta doblegar la soberbia y prepotencia de la oligarquía económica y sus sirvientes"

Clotario Blest

periodico-solidaridad.blogspot.com $300 publicacion.solidaridad@gmail.com

solidaridad

Periódico Comunista Libertario

Región Chilena
Septiembre 2013
N°19
Año 4

A 40 AÑOS DEL GOLPE
SEGUIMOS LUCHANDO POR
SOCIALISMO
Y LIBERTAD

EN ESTE NÚMERO:

Editorial: A RECUPERAR LA INICIATIVA

Educación: LA LUCHA EN LA "CATO" DE TEMUCO

Trabajador@S: LAS HUELGAS SE EXTIENDEN

Movimiento Popular: ARICA SE MOVILIZA POR SU DIGNIDAD

¡INCLUYE EN SU INTERIOR AFICHE!

αναρχική ιστορία αναρχικό κίνημα ιστορία αναρχισμός εργατικό κίνημα αναρχοσυνδικαλιστές